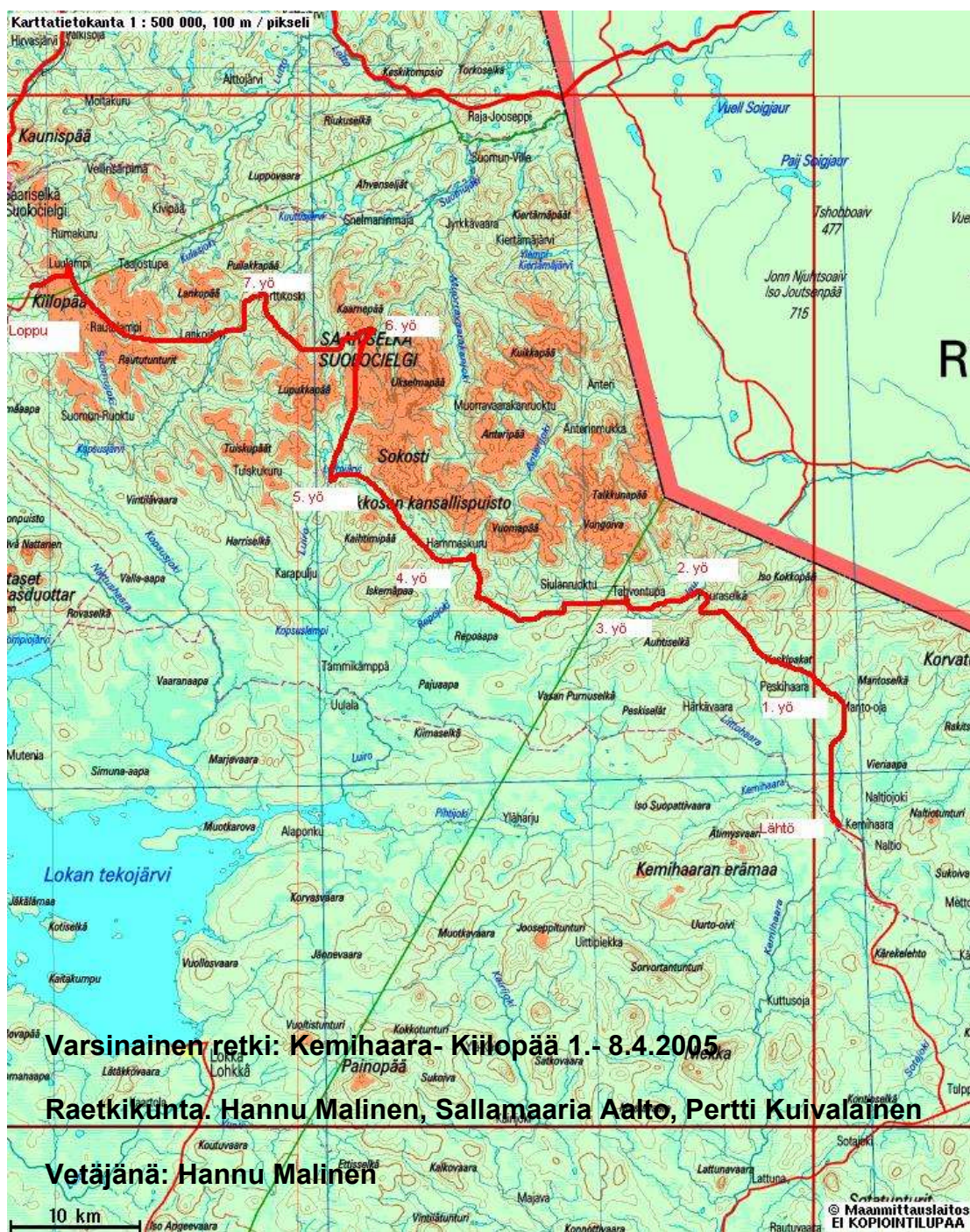

Nurmijärven Ladun talvivaellus Saariselälle 2005

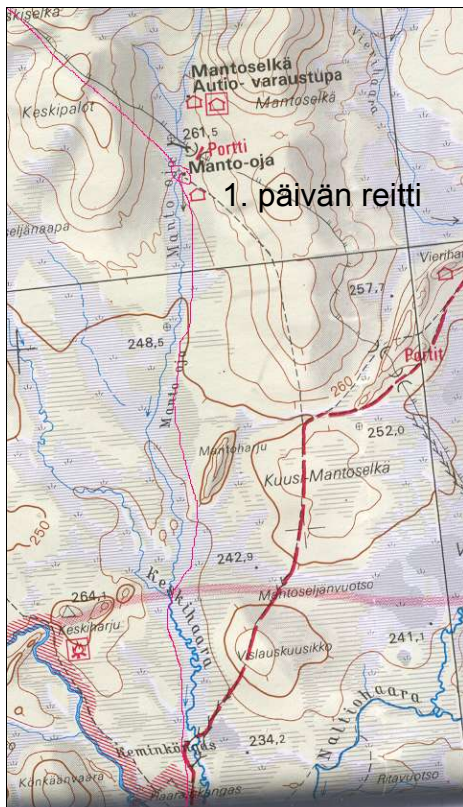
31.3.-10.4.2005

Torstai 31.3.2005

Ajelin Rajamäeltä Riihimäen rautatieasemalle. Hain Tuomaksen Hyvinkäältä kyytiin, että saatiin auto pois Rajamäkeen. Tosin toinen auto jäi Hyvinkään Veikkariin odottamaan noutajaa. Sari oli kotona tosi kipeänä, eikä voinut lähteä saattamaan. Itsekin olin vielä vähän kipeä viikon sairastelun jäljiltä. Pera oli junassa ja hänellä oli minulle junalippu. Tuomas autteli minut junaan ja pian istuin Peran kanssa makuuvaunun sängyllä juttelemassa. Tampereen jälkeen lähdettiin ravintolavaunuun ja otettiin muutama olut kyytipojaksi ja matkan aloittamisen kunniaksi. Nukkumaan mentiin noin puolenyön maissa.

Perjantain 1.4.2005

Nukuin yön hieman levottomasti sairauden vuoksi. Hikoilin itseni ihan märäksi jossain vaiheessa. Aamulla heräiltiin puoli seitsemän maissa ja juteltiin sängyssä. Rovaniemen jälkeen mentiin kahville ja pian puoli kymmenen jälkeen oltiin jo Kemijärven maisemissa ja perillä aikataulun mukaan noin 9.45. Rautatieasemalta ajettiin linja-autoasemalle bussilla. Ahkiot ja liiat tavarat sai jäädä autoon, koska sama auto olisi vastassa meitä iltpäivällä Pelkosenniemenellä. Sillä ajeltaisiin sitten Marttiin. Nyt oli aikaa reilu kolme tuntia odotella Sallaa Rovaniemeltä (tuli sinne lentäen). Suuntasimme kaupungille ostoksille. Haettiin vielä Peralle pipo ja hiihtohanskat ja tarkastettiin ilmeisesti kaikki urheiluliikkeet (kaksi). Olisi ollut Karhun eräsuksia -30 %, eli 116 eurolla olisi lähtenyt sukset. Eipä tarvittu nyt, mutta heitin kommentin, että seuraavalla kerralla pitää hankkia sukset vasta pohjoisesta, kun kerran hyvä tarjonta on. Saa sitten nähdä, milloin Kemijärvelle seuraavan kerran eksyy, eli onko talvi, vai kesä.

Syömään suunnattiin jo ennen yhtätoista ja hyvää lihakeittoa saatiinkin keskustan baarista. Pian suunnattiin takaisin linja-autoasemalle. Vielä matkalta

hankittiin aurinkovoidetta ja filmirulla ja parit tölkkiä olutta mahdollista saunaa varten, joko reissun ajaksi tai sitten varalle Kiilopäälle.

Loppuaika odotettiin linja-autoasemalla ja auto Rovaniemeltä tulikin, tuoden Sallan mukanaan. Tavaraa tuntui hänelläkin riittävän. Pian saimme työntää tavarat uuteen autoon, jolla suuntasimme kohti Pelkosenniemeä. Kavereina iso lauma koululaisia ja vähemmän vanhempaa porukkaa. Pelkosen niemellä oli sitten vaihto ja odottamassa olivat tuttu kuski ja meidän ahkiot ja muut kamat, mm. sukset, eli kaikki oli hyvin. Taas vaihdettiin Sallan kamat tähän autoon ja jatkettiin Savukoskelle ja Marttiin. Martissa sitten odotti viimeinen koneellinen kyyti, eli tilattu taksi, joka vei viimeiset 80 kilometriä jo aika pahasti kelirikon rikkomaa tietä Kemihaaran vanhalle 1992 lakkautetulle rajavartioasemalle.

Nykyisin paikka toimii matkailukeskuksena. Sieltä meillä oli tilattuna poronkäristykset, ennen maaston lähtöä. Matkailukeskuksen emäntä olikin pistänyt pöytään sellaiset käristykset, että enpä ole vastaavaa ennen saanut. Oli varmaan tehty tuoreesta porosta, eikä pakasteesta. Myös pottuvoi, niin kuin kastikekin oli hyvin voilla maustettu ja maukkaaksi muutenkin ryyditetty.

Ruokailun jälkeen olikin enää edessä viimeiset viritykset varusteille ja retkivaatteiden veto ylle. Oma oloni ei vielä kukaan ollut oikein terve, mutta onneksi tarjolla oli tasainen reitti lähimmälle, eli Manto-ojan autiotuvalle.

Varusteet jo valmiina ahkiossa ja vaeltajat valmiit suuntamaan erämaahan Kemihaarassa.

Noin klo 18 nytkähti kolme ahkiota liikkeelle Kemihaarassa. Ennen meitä lähti yksi vaeltaja kohti Vieriharjua. Päivällä oli aiemmin lähtenyt kaksi vaeltajaa kohti Peskihaaraa. Nämä vaeltajat, pariskunta Etelä-Suomesta, tapasimme sittemmin pariinkin kertaa. Vajaan kilometrin hiihdon jälkeen tuli vastaan kaksi rajavartijaa, jotka kertoivat tavanneensa kyseiset porukat. Kerroimme suunnitelmamme ja rajamiehet kehottivat noudattamaan jänkää, eikä turhaan kiertävän kesäreittiä pitkin. Jatkoimme kohta haarautuvaa reittiä kohti Peskihaaraa. Epäilimme, että Manto-ojalle menisi reitti kuitenkin puron toisella puolella metsän reunassa, noin

300 metrin etäisyydellä, mutta jatkoimme Peskihaaran suuntaan, koska suunta oli pääpiirteittäin oikea ja paana tosi hyvä. Noin kolmen kilometrin jälkeen tuli kuitenkin selväksi, että on jossain vaiheessa on pakko suunnata enemmän itään, koska valmis paana alkoi kääntyä länteen tai luoteeseen, kuten Peskihaaran sijainti edellyttikin. Onneksi vastaan tuli ahkioura, joka lähti kelkkauralta kohti ajattelemaamme suuntaa ja sinne me suunnattiin. Varsinkin joen kohdalla oli tosi pehmeä lunta ja töyrään ylös veto kävi kovasti meikäläisen sairaaseen krooppaan. Piti henkäistä sauvoihin nojaten jo pienestä ponnistuksesta. Onneksi Peran piti säädellä ahkion naruja samantien, niin sain henkäistä kunnolla. Juomaa ja pähkinöitä naamariin ja tasaista suota eteenpäin. Ahkioura jatkui pian jotain vanhaa, juuri ja juuri näkyvää kelkkauraa pitkin oikeaan suuntaa, joten jatkoimme vauhdikkaasti samaan suuntaan. Laskeskelin askelparien ja edellä menneen hiihtäjän sauvan jälkien perusteella, että jokaisella askelparilla pääsi eteenpäin reilut pari metriä. Laskin ainakin 700 askelparia, eli noin 1,5 kilsaa, ennen seuraavaa kunnon taukoa. Oltiin tultu vähän turhakin lujaa, mutta hanki kantoi ja suksi luisti ihan hyvin. Ilta alkoi hämärtymään ja oli jo oikeastaan aika pimeää, kun aloin hiljakseen arvella näkeväni mökin. Olinkin oikeassa, tosin ensiksi olin nähnyt hieman ylempänä olevan huusin, mutta siinäähän sen mökkikin sitten oli ja ensimmäinen suunnistus oli sujunut niin kuin piti. Kello oli 21, eli kolme tuntia matkaan meni ensimmäisenä iltana.

Panimme tuvalla ”perusprinsiipit” kuntoon, eli tyhjä tupa lämpiämään, vettä kiehumaan kamiinalle (ei ollut kaasuvehkeitä), ja sitten kuivaa vaatetta päälle. Ensimmäinen veden hakukeikka meni hienosti, vaikka paikka oli hankala. Sauvan, sangon ja kauhan avulla se onnistui. Päätin hakea kuitenkin vielä toisen kerran, kun saatiin vettä kattilat täyteen ja tämä keikka oli kohtalokas. Pehmeä ja hauras haki petti ojan reunalla, kun temmoin sankoa ylös ja näin putosin suksineni selälleen ojaan. Onneksi vain toinen saapas imaisi vettä ja toinen käsi kastui. Toppavaatteet tosin vähän kastuivat pinnalta, mutta vielä löytyi kuivia vaatteita, joten suuria ei ongelmia ei tullut. Kevyt ruokailu illalla riitti ja nukkumaan päästiin varmaan noin klo 23.

Lauantai 2.4.2005

Heräiltiin noin klo 6.30, ja aamutoimen lähtivät käyntiin aika ripeästi. Olin taas yöllä hikoilut aika kovasti, mutta selvisin yöstä kohtuullisesti pari kertaa pihalla käyden. Puuroa ja vähän muutakin naamariin ja tavarat kasaan taas ahkioon ja suunnitelman mukaisesti suunnattiin noin klo 8.30 kohti vajaan kilometrin päässä olevaa poroaitaa. Itse asiassahan siellä oli kaksi poroaitaa, toinen vanha jo osittain ihan risa risuaita ja toinen kunnollinen verkkoaita. Välillä reitti kulki aitojen välissä ja välillä kaartoi kauemmaksi, mutta aita oli kyllä näkyvissä koko ajan.

Manto-ojan autiotupa

Reittiä oli kulkenut ainakin yksi hiihtäjä, sekä kelkka joskus lähipäivinä. Kartan mukaan reitin puolivälin tienoilla kohti Peuraselän autiotupaa oli Keskipakat, eli selvät kumpareet keskellä jänkää, myös jo ennen puolimatkaa oli toiset kumpareet. Keskipakoilla oli karttaan merkitty laavu, joka oli suunnittelemamme ruokailupaikka. Pari kertaa pidimme ennen tätä juomatauot. Laavulle saavuimme noin parin tunnin hiihdon jälkeen, kellon lähestyessä yhtätoista. Pidämmekin noin tunnin tauon ja polttelimme nuotiota laavulla. Evääksi aika perinteistä lämmintä kuppia, leipää ja kaakaota.

Tauon jälkeen tehtiin pieni ketunlenkki koneen uraa pitkin. Huomattiin kyllä pian, että kelkka on jatkanut vastaan tulevaa risteävää poroaitaa enemmän länteen, joten meidän oli suunnattava pehmeässä hangessa kohti porttia. Hieman taas pani puuskuttamaan, kun kunto ei vieläkään ollut kohdallaan. Lisäksi maasto oli nousevaa. Tässä vaiheessa oli kelikin yllättävän hieno, aurinko oli paistanut koko tauon ja vielä lähdeittäessä. Pian kuitenkin keli alkoi muuttumaan ja taivaalta alkoi tulla räntää.

Kuvaaja loikoilee ja Pera paakkaa kamoja Keskipakkojen laavulla

Maasto jatkui vuoroin jänkänä ja alkoi pian nousemaan, ennen jyrkkää laskua Jaurujoelle ja Peuraselän tuvalle. Tuuli kävi kohtuullisesti ja räntä kasteli. Ennen laskua tutkittiin vahaa Härkämurustan hätäpuhelinkoppia, josta hätätilassa saa hyvän suojan huonolta säältä. Pian oli edessä mutkikas lasku siksakkiin alas mäkeä kohti Peuraselkää. Peran ja Sallan sukset olivat liian liukkaat, joten he

ottivat parin katumisen jälkeen sukset kainaloon ja kävelivät pahimmat paikat, mutta minun Karhut olivat sen verran tahmeat, ettei tarvinnut suksia riisua.

Autiotuvalla oltiin noin klo 15.30 melko märkänä ja nälkäisinä. Tuvassa olivat ruokailua lopettelemassa edellisenä yönä

Peskihaarassa ollut pariskunta. Mekin

pääsimme ruokailemaan pian

ja saimme syötyä, kun tuvalle ilmestyi kolme retkeilijää lisää. Pian paljastuivat nämä retkeilijät Vantaan Ladun porukaksi ja

vetäjä tutuksi kaveriksi, eli heikäläisten puheenjohtaja Antti Löytynojaksi.

Ensimmäinen pariskunta totesi pian, että he nostavat tavarat ahkioon ja suuntavat eteenpäin, koska tupa olisi liian ahdas kahdeksalle. Totesimme sen meille käyvän, koska me molemmat porukat olimme melko väsyneitä ja varustemme vielä märkiä. Tupa oli oikeastaan ahdas kuudellekin ja Pera lupasi nukkua yönsä siistissä katoksessa tuvan toisessa päädyssä.

Pera kävelyttää ahkiota Peuraselkään

Sunnuntai 3.4.2005

Illalla jo alkoi myrskyämään ja yöllä se vaan yltyi. Aamulla kuitenkin tuuli tyyntyi a päiväksi tuli koko reissun paras pakkanen. Peuraselästä kohti Tahvontupaa ja Siulan Ruoktua oli hyvä kelkkaura, joka oli pakkasen ansiosta aivan jäässä.

Jäätyminen aiheutti sen, että ura oli liukas, mutta toisaalta Sallan ja Peran sukset eivät pitäneet tällä jäätiköllä. Minun karhut pitivät kohtuullisesti, ilmeisesti pitoteipin ansiosta, pitopohjasta tuskin oli apua,

varsinkin, kun se alkaa olla aivan sileä. Pienestä lipsuttelijoiden valittelusta ja Sallan "skinejen", eli nousukarvojen kiinnittämisen aiheuttamasta odottelusta huolimatta saavuimme yllättävänkin nopeasti Tahvontuvalle. Tahvolla tapasimme jälleen eilisen pariskunnan, jotka olivat saaneet viettää yön mukavasti Tahvontuvalla, kahden vaeltajan kanssa. Reissu Peuraselästä Tahvolle oli sujunut heiltä myös mukavasti ja illalla oli Tahvontuvalla odottamassa valmiiksi lämmin sauna.

Peuraselän tupa. Peran hyvä yöpymiskatos takana.

Tahvontuvalla olimme hetken ilman suunnitelmaa, jota ihmettelivät pian paikalle tulevat vantaalaisetkin. Itse asiassa olimme täysin suunnitelman mukaisesti viettämässä ”lepopäivää”. Itse olin ajatellut, että saattaisimme olla Tahvolla kaksikin yötä, mutta eilen ei vaan enää jaksettu kelin huonouden ja väsymyksen vuoksi Tahvolle. Itse olin ajatellut vaihtoehdoksi ”B” juuri tällaisen, että hiihdämme lyhyen siirtymän, jonka jälkeen jaksamme vielä hiihtää tuntureille ilman ahkioita. Lepäilyn ja vantaalaisten menon (suuntasivat ylös Vongoivan kodalle) jälkeen aloimme toteuttamaan tätä suunnitelmaa. Suuntasimme siis kohti tuntureita ja erityisesti Vongoivaa, joka nousee korkeimmalle alueen tuntureista.

Salla lipsuttelee Jaurunvarressa liukkaalla uralla.

Sää oli melko mukava. Aurinko paistoi ja pakkasta oli muutama aste. Ainoastaan tuuli oli melko kovaa. Nousimme ylöspäin seuraillen vantaalaisten ja varaustuvassa olleen kaverin suksen jälkiä. Paikoin melko jyrkkiäkin kurujen reunoja yritettiin vältellä. Ylempänä hankikin alkoi kantamaan paremmin. Pidimme taukoa hieman puurajan alapuolella ja lähetimme muutaman tekstiviestin samalla, kun kenttää taas oli kännykässä. Vähitellen rinne jyrkkeni ja muuttui melko jäiseksikin. Viimeisen huipun alkupuolella Salla luopui noususta ja päätti nautiskella auringosta ja lasketella alemmas odottamaan meitä. Me Peran kanssa jatkettiin lopulta vain sauvakävellen huipulle. Ihmeellisesti tuulikin oli tyyntynyt nyt, joten saimme nauttia huipulla olostä täysin siemauksin.

Alas tultiin laskettelemalla siksakkiin. Melko monta kaatumista matkalla koettiin. Vielä lopussa, ennen tupaa oli hankalia laskupätkiä, joista selvittiin raajoja katkomatta. Tahvontuvalla varaustupaan oli tullut toinen kaveri lisäksi, mutta me saimme pitää autiotuvan kolmestaan. Illan kruunasi saunominen autiotuvan uudessa saunassa, jonka varaustupalaiset olivat lämmittäneet.

Tahvolle oli sujunut myös mukavasti ja illalla oli Tahvontuvalla odottamassa myös lämmin sauna.

Maanantai 4.4.2005

Maanantaina nukuimme raskaan lepopäivän vuoksi pitkää, eli lähes yhdeksään saakka. Aamupalan ja pakkausten jälkeen olimmekin valmiita vasta varttia vaille yksitoista. Suunnaksi otettiin Siulan Ruoktu, joka oli noin 5 kilometrin päässä. Yöllä sää oli taas muuttunut ja maassa oli uutta lunta muutama sentti. Pakkasta oli noin pari astetta ja sää oli selvästi lauhtumassa. Ennen Siulan Ruoktua lumi alkoikin tarttumaan suksen pohjiin ja hiihtäminen oli tosi hankalaa, erityisesti minulla. Heitinkin sukset kainaloon ja etenin viimeisen puoli kilometriä kävellen.

Siulan Ruoktulla söimme leipää ja lämmintäkuppia ja joimme kaakaota. Keitimme lisää vettä pulloihimme myös. Varaustuvan toinen kaveri ehtii tuvalle myös, ennen kuin jatkoimme matkaa noin tunnin tauon jälkeen. Päätimme kiertää Hammaskuruun hyvää uraa pitkin, joka kulki Jaurujoen vartta Repoaavalle. Sieltä menee sitten useita uria, mm. yksi kirakkavaarojen välisestä kanjonista. Tämä oli myös meidän tarkoitus. Kartan pienipiirteisyydestä johtuen emme kyllä olleet oikein selvillä tarkasti sijainnistamme, mutta päädyimme lopulta aivan oikealle uralle. Siulan Ruoktulta jatkoin noin viisi kilometriä kävellen, ennen kun laitoin taas sukset jalkaan. Lumen lämpötila oli nollan tienoilla, joten suksen pohja jäätynä pitopohjasta, eikä silikonikaan siihen auttanut.

Ura Jaurun varressa oli helppoa, mutta ongelmia tuli Kirakkavaaran kurussa. Pari pahaa laskua matkalla oli ainakin, joista toisessa irtosi minun ahkion aisat irti ja heti sen perään laskettiin yksi lasku ahkio edellä ja tultiin persmäkeä sen perässä.

Kirakkavaaran kurun jälkeen päästiin kohta laskevaan maastoon. Hiihtelimme alaspäin ja odotimme Hammaskodan tulevan näkyviin, mutta törmättyämme pian paljon hiihdettyyn uraan alempana totesimme olevamme Kodan ja Hammaskurun varaus-autiotuvan välimaastossa. Päätimme hiihtää katsomaan tilannetta autiotuvalla. Tuvalla olimme kellon näyttäessä jo melkein seitsemää. Tuvassa oli Turun tunturiladun porukkaa ruokailemassa. Heitä oli viisi henkeä. Päätimme vain keittää thermoksiin vettä ja palailla takaisin kodalle yöpymään. Kävin siellä viime talvisella reissulla ja päätin palata joskus ja yöpyä kodassa. Nyt se voitiin

toteuttaa.

Kodalla laitettiin kamiina päälle valmiista puista ja sytykkeistä. Ruokaa pantiin tulemaan myös vauhdilla ja asetuttiin taloksi. Kolmen hengen mahduttaminen nukkumaan oli pienen pohdinnan paikka, mutta saimme itsemme sovitettua kammiin pitkällemme, kun hieman järjestelimme. Omat jalkani piti mm. Sovittaa puupinon päälle osittain. Nukuimmekin yön oikein mukavasti kammissa.

Tiistai 5.4.2005

Aamulla oli edessä hieman primitiivisempi aamupala kamina äärellä. Kaikki sujui kuitenkin jo rutiinilla. Vielä oli hikinen urakka, että saatiin polttamiemme puiden tilalle uusia pinoon. Kamiinan pienestä koosta johtuen metrin halko piti sahata viideksi, joten sahatessa sai jo yhden paidan kasteltua hiestä ja vielä oli pilkottava puutkin. Yhteistoiminnalla siitäkin selvittiin.

Sää oli edelleen lämpötilaltaan nollan tuntumassa. Aamupäivällä oli kuitenkin välillä jopa hieman aurinkoista, mutta pian alkoi pilvistymään ja iltapäivällä hieman ennen Luirojärveä alkoi satamaan räntää, joka illan kuluessa muuttui aivan vesisateeksi. Matka Hammaskodalta oli kuitenkin helppoa tasa- ja myötämaata Luirojärvelle.

Luirolla aloimme viettää aika pitkää iltaa syöden, lepäillen ja päästen tietysti myös saunomaan, onhan Luirojärvellä tunnetusti iso sauna. Väkeä Luiron Hilttoniin tuli lähes tuvan täydeltä sekä autio- että varautuvan puolelle. Autiotuvassa oleilivat mm. eilen tapaamamme turkulaiset, yksi pariskunta, sekä vielä myöhemmin tulleet veljekset ja ilmeisesti toisen vaimo. Mitään erityistä tarinaniskentää ei isosta porukasta huolimatta syntynyt tällä kertaa Luiron tuvassa, saunassa sentään saatiin jonkinlaisia juttuja poristua varaustupalaisten, sekä Rajan kämpässä majailevien kavereiden kanssa. Nukkumaan käytiin yhdeksän kymmenen tuntumassa.

Keskiviikko 6.4.2005

Keskiviikoksi oli ajateltu päivälenkkiä Sokostille, mutta sää oli toista mieltä. Lunta tuiskutti ja tuulikin aika lailla. Päätimmekin suunnata kohti Sarviojaa, tai mahdollisesti jo Porttikoskelle. Matkalla kuitenkin vahvistui ajastus Sarviojasta. Oli tarkoitus hiihtää Pälkimäojan laavun kautta, mutta hiihto suolla suuntautui hieman liikaa länteen ja maaston noustessa törmäsimme vanhaan moottorikelkkauraan, joka ei vienyt laavulle, vaan hieman ohi. Ura oli selvästi poromiehen ajama, koska se nousi kohti tunturia. Päätin vetää uraa ylös, koska siinä kantavuus oli parempi. Vaikka nousu oli melko raskasta, onnistuimme nousemaan lähes puurajaan ja päätimme syödä eväitä siinä. Puolen tunnin tauon jälkeen nousimme hieman ylemmäksi ja totesimme sijaintimme Pälkimäpään rinneeksi. Kiersimme Pälkimäpään rinnettä vähän ja totesimme, että paras reitti on vetää sillä korkeudella Seisomakiven selälle

saakka. Tällöin olemme saaneet jo noustua riittävästi, joten loppu on melko tasaista menoa, tosin aluksi melko vinossa rinteessä. Vinorinne aiheuttikin hieman ongelmia, kun minun ahkio kaatui kerran ja muidenkin ahkiot pyrkivät alarinteeseen. Onneksi eivät ahkion aisat katkenneet, vaikka olivat pahasti kierteellä.

Tuiskussa ja vinossa rinteessä Seisomakiven selän tienoilla

Loppumatka olikin mukavan loivaa rinnettä Sarviojan laaksoon. Tosin aivan lopussa kuljettiin vielä pari-kolme kilometriä aika tasaista kurun pohjaa hieman upottavassa lumessa. Kuten tunnettua viimeiset kilometrit olivat taas pisimmät ja erityisesti viimeinen kilometri Sudenpesältä Sarviojan kämpälle oli taas "liian" pitkä.

Sarviojan ja Sudenpesän välillä oli kahden hiihtäjän edestakaiset hiihtojäljet ja ajattelin hiihtäjien olevan Sarviojalla. Sarvioja oli kuitenkin tyhjä ja seuraavana päivänä selvisikin, että hiihtäjät olivat Sudenpesällä, vaikka emme siellä liikettä, emmekä mitään varusteita nähneet.

Saimme olla puolisen tuntia itseksemme, kun pihaan tuli hiihtäjä. Hiihtäjä paljastui samaksi kaveriksi, joka oli toisena Tahvontuvalla varaustuvassa ja lähti sieltä tuntureiden yli kohti Anterin Mukkaa. Nytkin hän majoittui varaustupaan. Ruokailua lopetellessa ilmestyi pihaan kolmen hengen seurue, joka paljastui pian laukaalaiseksi perheeksi. Isän ja äidin lisäksi mukana oli 15 -vuotias poika.

Illan alkuun otin ainakin itse parin tunnin unet. Unien jälkeen valvottiin pari tuntia nauttien iltapalaa ja jutellen laukaalaisten kanssa. Nukkumaan päädyimme taas yhdeksän ja kymmenen välimaastossa.

Torstai 7.4.2005

Torstaiamu valkeni taas hieman sumuisena. Maahan oli satanut taas ainakin viisi senttiä lunta. Pakkasta oli perinteinen 2-3 astetta. Heräsimme noin kello seitsemän. Ehdimme laittamaan aamupalaa ennen laukaalaisia. Heillä ei tuntunut kiire olevankaan, kun nuori mies ei ollut mikään innokas aamulla nousemaan. Innostuin itse laittelemaan puuroa, joka oli varsin harvinaista tällä reissulla, aina oli Pera tai Salla ehtinyt ensin.

Sarviojan vara- ja autiotupa

Olimme valmiita lähtemään hieman ennen yhdeksää. Lähdin etukäteen jo hiihtelemään ja testaamaan, miten ahkio ja suksset luistavat. Ahkio oli nimittäin jäätynyt yön aikana pohjasta, kun eilinen sohjo oli tarttunut pohjaan ja yön pakkasen oli se sitten jäädyttänyt. Raapimisestani huolimatta ahkio tuntui raskaalta vedettävältä. Onneksi sumu oli hälvennyt ja aurinko paistoi oikein mukavasti. Niinpä nostin ahkion kyljelleen ja annoin auringon sulatella jäät pohjasta, odotellessani Sallaa ja Peraa. Heidän tultuaan vedin vielä vähän silokoonia ahkion pohjaan, sekä suksien pohjaan.

Matka alkoi taittuman, minun vetäessä uraa uuteen lumeen. Sudenpesän kohdalla edessä oli tuore ahkioura. Nyt selvisi, että eiliset suksen jäljet olivat todella Sudenpesän asukeilta. Uraa oli hiihtänyt kaksi hiihtäjää ja heidän suuntansa oli sama, kun meidän. Etenimme noin kolme kilometriä, kun ura alkoi nousemaan selänteelle, joka täytyykin ylittää, että pääsee Maantikurun puolelle, joka on normaali reitti kohti Suomujokea ja Porttikoskea. Tarkoituksemme oli hiihtää tänään Porttikoskelle ja sieltä vielä Lankojärvelle, jotta huomenna pääsisimme kohtuullisen vaivattomasti Kiilopäälle noin klo 15 aikoihin, sillä Sallan oli tarkoitus ehtiä noin klo 17 lähtevään bussiin lentokentälle.

Mielestäni ura lähti turhan aikaisin nousemaan, itse olisin vetänyt hieman kauemmin ja loivemmin matalammasta kohdasta yli. Päätimme pitää tauon ennen jyrkempää nousua ja juoda ja syödäkin kevyesti. Vähän aikaa istuttuamme tuli laukaalaisperhe perästä ja painoi samantien ohi mäkeä kiipeämään. Me jatkoimme kohta perässä ja huomasimme nousun olevan todella hankala. Totesin heti, että ahkiot eivät nouse tänään kevyesti ylös. Salla ja Pera

jäivät jälkeen minusta, mutta päätin vetää oman ahkioni ylös samalla vauhdilla ja palata katsomaan tilannetta sen jälkeen. Ylhäälle päästyäni näin laukaalaisperheen selät, ennen kuin ne häipyivät alamäkeen. Itse riisin ahkion ja repun ja painun takaisin päin katsomaan, miten Salla ja Pera pärjäävät. Autoin Sallaa ahkion vedossa ylös ja pian olimme ihmettelemässä ylhäällä kuinka pääsemme alas. Alku oli kohtuullista siksakkausta, mutta aivan rinteen lopussa oli ahkiot otettava irti vyötäröltä ja laskettava edellä hitaasti alas, samalla tullen perässä tamppaamalla rinnettä itsekin alas. Persuksiakin hieman koeteltiin samalla.

Kurun pohjalla edellä mennyt perhe oli lyönyt oman päiväleirinsä pystyyn. He olivat laittaneet louteen tuuleen suojaksi ja istuivat ruokailemassa kasvot aurinkoon päin suunnattuna. Kahvipannu porisi ja leiri oli oikein mukavan näköinen. Vaihdomme muutaman sanasen reitistä ja ryyppäsimme juomaa ennen kuin jatkoimme taivallusta. Edellä menneet hiihtäjät olivat vetäneet taas uraa vastapäiseen rinteeseen ja nousua riitti taas pitkän aikaa. Alkoi ihan ihmetyttämään, miksi uraa oli lähdetty vetämään taas ylös. Toisaalta kyllä kurussa lunta olisi enemmän, tai se oli siellä pehmeämpää. Päätimme seurata uraa ainakin vielä vähän aikaa, menisi se mihin menisi, koska suunta oli oikea.

Seuraavan nousun laella pidettiin taas taukoa. Nyt tuli perästä jo varaustuvan kaverikin, joten olimme kaikki kolme porukkaa seuraamassa kahta uranvetäjää. Arvelimme, että urantekijät ovat ottaneet suoran suunnan GPS:illä ja vetävät ylös alas reitin. Tauon jälkeen oli taas alamäki, jonka itse vedin hieman loivemmin alas ja toisaalta vastassa olevaan ylämäkeen päästiin taas hieman loivempaa reittiä. Aurinko paastoi ja sää oli mitä mahtavin, mutta hanki petti paikoin todella pahasti. Ylös tunturisetulaan vaan noustiin hitaasti. Satula olikin jo puurajan yläpuolella ja maisemat avaria. Tavoitimme myös tauolla ohi menneen perheen ylhäällä, jossa he olivat tauolla. Matka ei ollut paljon edistynyt ja kavereilla olleiden GPS-laitteiden mukaan matkaa Porttikoskelle oli linnuntietä vielä yli 5 kilometriä. Välissä oli vielä laskua ja nousua ja sitten laskeutuminen vasta Suomen laaksoon. Jäimme jälkeen sekä perheestä, että yksin kulkeavasta miehestä ja laskettelimme viimeiseen laskuun, joka näytti heti alusta alkaen hankalalta. Itse selvisin alun pienen haparoinnin jälkeen kohtuullisesti, vaikka mitä alemmaksi laski, sitä pehmeämmäksi hanki kävi. Kaatumisia tuli koko porukalle, mutta vihdoin selvittiin hieman tasaisemmalle. Matkaa oli vieläkin Suomen tasolle ja ennen Suomua ahkiourissa tuli vielä outo haara. Näytti siltä, että kaksi ahkiota kulki aivan eri suuntaan, kun neljä. Päätimme seurata näitä neljää ja pian saavuimme Suomujen rantaan Porttikosken alapuolella olevan ylityspaikan portaan kohdalle. Kilometri vielä kahlaamista ja saavuimme kahdeksan tunnin tarpomisen jälkeen Porttikoskelle. Laukaalaisen GPS-laitteen mukaan olimme hiihtäneet 16 kilometriä, eli noin 2 kilometriä tunnissa. Viikon kovin päivä oli takana, sillä päätimme jäädä yöksi Porttikoskelle ja jatkaa vasta aamulla eteenpäin. Oli tosin aamulla lähdettävä ajoissa, että ehdittäisiin. Vaikka päivä oli kova, oli se silti toisaalta erittäin upea hienon sään ja mahtavien maisemien ansiosata.

Ilta olikin mukavan leppoissaa jutustelua ja kovaa syömistä. Söimme neljä Blå Band patapussia kolmeen henkeen ja pienen osan kuivattua jauhelihaa, muiden välipalojen painikkeeksi. Pienen hetken perästä tuvalle saapui kaksi väsynyttä miestä. Olivat lähteneet Sudenpesältä (!!), Ilmeisesti urantekijät. Luultavasti he olivat aivan lopussa eksyneet lähtemään etsimään tupaa väärästä suunnasta ja tehneet lisälenkin. Miehiltä ei puhe juuri irronnut. He söivät vaan ja painuvat punkkaa.

Perjantai 8.4.2005

Viimeinen vaelluspäivä aloitettiin varhain. Heräsin aamulla noin klo 5.40. Vessareissulla totesin taas yöllä sataneen lunta ja pakkasta olevan hieman vielä. Onneksi yöllä oli käynyt selvästi pakkasella, joten hiihtokeli näytti kohtalaiselta, ainakin selvästi paremmalta, kun eilen illalla.

Hoidimme aamuaskareet ripeästi ja olimme vaamina lähtöön kello seitsemän, kuten oli illalla suunniteltu. Ei muuta, kun kohti Lankojärjeä. Matka joutui aika ripeästi, vaikka matkalla saatiin olla tarkkana muutamassa kohdassa, kun joenjäätä alkoi olla jo paikoin heikko. Pari paikkaa kierrettiin sovinnolla rannan ja hankalamman maaston kautta.

Lankojärvellä oltiin 1,5 tunnissa. Jäällä hiihti kolme rinkaselkäistä kaveria järven toista päätä kohti. Arvelin heidän pyrkivän sieltä Suomun Ruoktulle. Totesin

ääneen, että hankalaan maastoon suuntaavat. Istuimme ruokailemassa ja juomassa sisällä, kun miehet palasivat pihaan. Varaustuvassa yöpynyt eilinen matkakumppanimme kävi kertomassa, että Lankojärven autiotupa oli edellisenä yönä ollut tyhjillään. Varaustuvassa olivat olleet hänen lisäksi nuo kolme kaveria.

Rinkkakaverukset häipyivät nyt kohti Rautulampea, jonne mekin pian suuntasimme. Matkaa Rautlammelle oli seitsemän kilometriä, joten uskoin meidän ehtivän sinne kello yteentoista mennessä. Hiihto sujui kohtalaisesti, vaikka taas lauhtumisen vuoksi sukset alkoivat takerrella. Loppumatkasta alkoi taas painaa matkanteko ja Rautulammen tuvan ilmestyminen viimeisen harjanteen takaa tuntui taas suurelta voitolta.

Rautulammella oli lämmin tupa, jossa edellämme hiihtäneet kolme rinkkamiestä ja pari muutakin rinkkamiestä olivat lepäilemässä. Laitoime kunnon sapuskaa tulemaan ja rinkkamiehet kertoivat, kuten olin arvellutkin, heidän olevan pyrkimässä Suomun Ruoktulle. Neuvoisin heille hieman reittiä, toivottavasti siitä oli apua. Kun saimme ruokaa eteemme, tuli tuvalle myös ensimmäiset päiväretkeilijät. Pari vanhempaa naista ja ilmeisesti toisen mies, voitelumestari, kuten naiset häntä kutsuivat. Saimme heidät ottamaan valokuviakin meistä. Tosin Peran kameran linssi ei meinanut luopua huurteesta millään, mutta ulko-oven tuuletuksella saatiin liika kosteus haihdutettua.

Pian tulivat myös tupakaverimme Porttikoskelta perässä, perhe, sekä kaksi ”uranvetäjä” kaverusta. Hekin tuntuivat olevan tänään paljon puheliaampia kun eilen, joten väsymyksellä lienee ollut eilen todella hiljentävä vaikutus. Kun pihaan ilmestyi vielä iso lauma päivähiihtäjiä oppaan johdolla, päätimme laittaa omat kamamme kasaan ja suunnata ahkion eteen. Jäljellä olikin enää noin 15 kilometriä. Päiväretkeläisiä tuli muutamia vastaa Rautulammen ja Luulammen välisellä osuudella. Tuli myös yksi vaeltaja, jolla oli suunta sinne mistä me olimme tulossa, eli Kemihaaraan ja mahdollisesti kauemmaksikin. Aikaa kaverilla oli kuulema kaksi viikkoa. Toivotimme hyvää matkaa.

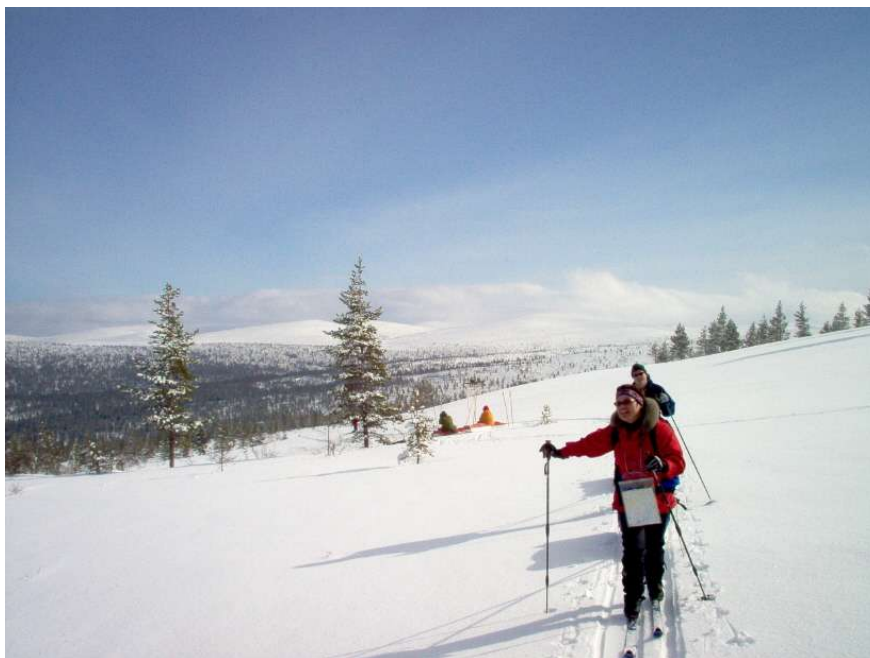
Luulammen ja Kiilopään risteyksessä totesimme, että ehdimme käydä kahvilla Luulammen kahvillassa ennen nousua Kiilopää rinteille. Niinpä suutasimme Luulammille kilometrin päähän. Munkki ja kahvi minulle ja herkkuja monenlaisia löysivät Pera ja Sallakin. Hyvältä ne maistuivat viikon retkipöperöiden jälkeen. Reilun puolen tunnin ajanuhraus munkkikahveille ei haitannut, vaan syksyimme vakaasti lähes kahdensadan metrin nousua kohti. Alku hivuttavan hidasta nousua, mutta lopussa jyrkkyys kasvaa. Ylhäällä tuuli huuhteli hikisten kipuaerien kasvoja, mutta saman tien syöksyimme alamäkeen. Reidet pakottaen selvisimme ensimmäisestä laskusta, jonka jälkeen edessä oli vielä pieni nousu ennen viimeistä yli kilometrin laskua. Annoimme mennä Peran kanssa jo rohkeasti ja uskoimme perässä tulevan Sallan hoitavan itsensä myös tyylikkäästi alas mäestä.

Kiilopään porttia ennen pysähdyimme ja jäimme odottamaan Salaa. Laukaalaisperhe tuli samaan aikaan päinvastaisesta suunnasta paikalle. He olivat tuleet, kuten kertoivat jo aamulla suoraan Rautulammelta tyunturiselänteen yli Kiilopäälle. Heillä olikin todella kevyet ahkiot, joten nousu Rautulammelta tunturille sujui helpommin, kun meiltä, joten emme edes yrittäneet sitä. Sallakin tuli paikalle, joten saimme hiihtää puiston portista Kiilopään pihalle. Varsinainen vaellus oli ohi. Siirryimme varaamaan huonetta ja sauna. Oluet maistuivat jo ennen sauna, mutta sauna tuntui taas autuaalta, vaikka pitkään sielä ei jaksanut hikoilla. Saunan jälkeen suuntasimme syömään ja saattelemaan Sallaa kotiin päin. Klo 17.15 istuimme ruokapöydässä ja vilkuttelimme lentokentälle suuntavalle Sallalle.

Hiihtoa tuli kahdeksana päivänä. Ahkionvetoa tuli noin 120 kilometriä. Yhtenä päivänä tehtiin noin 15 kilometrin lenkki Vongoivalle kevyellä varustuksella ja viimeisenä päivänä hiihdettiin Luulammille parin kolmen kilometrin lenkki ilman ahkiota. Lauantaina hiihdettiin vielä Peran kanssa lenkki kevyesti Luulammelle kahville ja takaisin, eli noin 13 kilometriä.

Lauantaina klo 16.30 jätimme Kiilopään taaksemme, kun Korsisaaren bussit suuntasivat etelään. Torkkuken bussissa matkustaen olin itse perillä Rajamäellä noin klo 7.20 sunnuntaiaamuna. Tämän vuotinen talvivaellus oli pyykinpesua vaille valmis.

Hannu

Tahvontupa

Alun jänkää

Vanhaa poroaitaa

Siulan Ruoktu

Kohti Hamaskurua

Ylös tunturiin. Vongoiva tavoitteena.